

kevis gengivet i Peter Christiansen: Otto Bache (1928). Her er de udgivet i deres helhed; selv om de nok ikke vil gå ind i rækken af de mest vægtige memoarer, er de – foruden at bogen er særdeles smuk – en værdifuld forøgelse af det historiske kildestof. Bache fortæller kort om sin egen barndom og giver et udmærket billede af det København, han da levede i; men derefter kommer det centrale: en lang række karakteristiske af godsejeradelens fremtrædende personer og af herregårdslivet i de sidste årtier af 19. årh., således som Bache mødte det under sine talrige besøg landet over for at udføre portrætbestillinger. Uden at være dybtgående siges en del, som både bidrager til øget forståelse af en række af højres ledere, og som fæstner det miljø, de levede i. Mindre afsnit beretter om Baches rejser til Paris og Rom og om de nordiske kunstnere, han traf der. Udgiveren har i noter og personregister givet netop de oplysninger, der er nødvendige.

Vagn Dybdahl.

C. Nørrelykke-Christensen og Jens Chr. Christensen: *Brydningstider. Træk af Sæbykredsens politiske historie 1848-1963. (Vendsyssel Tidendes Bogtrykkeri, 1964). 84 s.*

Bogen er udsendt i anledning af 75-året for stiftelsen af »De demokratiske foreninger i Hjørring amts 2. valgkreds – Sæby«. Siden 1872 har Sæbykredsen valgt venstre (i 1909 radikal); før den tid vekselvis venstre- og centrumsmænd – 1855-66 den senere kultusminister J. C. H. Fischer. Bogen holder sig væsentligst til at skildre valgmoder og større offentlige møder, men giver også karakteristiske af en del af kredsens folketingsmænd, navnlig Vilh. Lassen, P. P. og Hans Pinstrup; med er også spredte oplysninger om formerne for kandidatnomineringerne. Bogen kunne

uden tvivl bore dybere, også da en hel del kildemateriale øjensynlig er bevaret; den vidner om de rige forskningsmuligheder, der gemmer sig i den lokale, politiske historie, og som vil kunne bidrage væsentligt til belysning af det politiske livs udvikling.

Vagn Dybdahl.

Statsrådets forhandlinger 1848-1863. VI. bind, 7. juni 1854-30. august 1856. Udgivet af Rigsarkivet ved Harald Jørgensen. (1964). 688 s.

Udgaven af statsrådets forhandlinger mellem 1848 og 1863 skrider støt og planmæssigt fremad under landsarkivar, dr. Harald Jørgensens ledelse. Det sidst udkomne svære bind – det 6. i mammutrækken – dækker godt to år fra 7. juni 1854 til 30. august 1856. Det vil sige, at vi her har fortsættelsen af forhandlingerne under Ørsteds ministerium og det meste af forhandlingerne under ministeriet P. G. Bang. Heller ikke i dette bind er foretaget udeladelser, og gode registre letter som hidtil benytteren, når han skal bruge af det vældige stof.

H. P. Clausen.

Vilh. la Cour: Med Far i felten. På grundlag af breve fra 1864. (Gyldendal, 1964). 185 s.

Fælles for en del af de krigsdeltagere, der kom hjem fra 1864, var det, at de kun sjældent og højst ugerne talte om deres oplevelser. Nederlaget lå i dem som en smerte, de helst ville glemme eller i al fald tie om. Vilh. la Cours far, landøkonomen J. C. la Cour, en af dansk landbrugs mest betydende mænd i sidste fjerdedel af forrige århundrede, hørte til blandt den del af krigsveteranerne. J. C. la Cour deltog i krigen som løjtnant, og da forældrene var døde, henholdsvis i 1898 og 1929, fandt sønnen en om-